

فرصت‌های سرمایه‌گذاری در سکتور صنایع استخراجی افغانستان

فهرست

۴	افغانستان؛ کشوری با ذخایر طبیعی دست‌ناخورده
۵	آمارها
۶	ارتباطات منطقه‌ای
۶	شبکه‌های ترانسپورتي
۷	اقتصاد افغانستان
۸	مشوق‌های ارایه‌شده توسط قانون جدید معادن
۱۰	اصلاحات در بخش استخراج معادن زمین
۱۲	تحلیل سرمایه‌گذاری — سال‌های ۲۰۱۶ — ۲۰۱۸
۱۵	فرصت‌های سرمایه‌گذاری در منابع طبیعی افغانستان
۱۶	— سمنت
۱۸	— مرمر
۲۰	— تالک
۲۲	— تراورتن
۲۴	— سنگ گچ
۲۵	— سنگ‌های قیمتی و نیمه‌قیمتی
۲۸	— آهن
۲۹	— مس و طلا
۳۰	— هایدروکاربن‌ها

افغانستان؛ کشوری با ذخایر طبیعی دست‌ناخورده

افغانستان در قلب آسیا موقعیت داشته و کشورهای آسیای مرکزی و آسیای جنوبی را باهم وصل می‌نماید. این کشور از غرب با ایران، از جنوب و شرق با پاکستان، از شمال با ترکمنستان، ازبکستان، و تاجیکستان، و نهایتاً از سمت شمال شرق با جمهوری خلق چین هم‌مرز می‌باشد. افغانستان از کوه‌های مرتفع فراوانی برخوردار بوده و زمین‌های هموار آن در نواحی شمالی و جنوب شرقی موقعیت دارد. قله‌ی نوشاخ با ارتفاع ۲۴۵۵۷ فوت (۷۴۸۵ متر) از سطح بحر، مرتفع‌ترین قله این مرز و بوم است. دریای هلمند و دریای آمو دو دریای عمده افغانستان به شمار می‌روند.

آمارها

نفوس

۳۵,۵۳ میلیون

بانک جهانی، ۲۰۱۷م

سن متوسط

۶۳ سال

بانک جهانی، ۲۰۱۸م

میزان باروری

۴.۶۴ طفل

برای هر زن

بانک جهانی، ۲۰۱۶م

میزان رشد نفوس

۲.۵٪

تغییر سالانه

بانک جهانی، ۲۰۱۷م

نفوس شهری

۴۶,۵٪

سال ۲۰۱۸م

میزان رشد نفوس شهری

۴,۶٪

سال ۲۰۱۸م

جنسیت

۵۱٪ مرد

۴۹٪ زن

درآمد ناخالص ملی سرانه

۲,۰۰۰ دالر

برابری قدرت خرید (PPP)

بانک جهانی، ۲۰۱۷م

زبان‌های رسمی

دری و پشتو

افغانستان کوتاه‌ترین مسیر زمینی میان آسیای مرکزی و جنوبی است. این کشور در مجاورت با بنادر متعدد منطقه‌ای موقعیت دارد و ارتباط دهنده‌ی حدود ۳ میلیارد انسان در بازارهای منطقه‌ای و بین‌المللی می‌باشد. افغانستان از طریق راه‌ل‌اجورد و دهلیزهای هوایی به بازارهای اروپایی نیز متصل است. افغانستان از طریق چابهار ایران به بازار هند وصل است. این کشور به بندر عباس ایران نیز دسترسی دارد. فاصله ساحات مرزی افغانستان از بنادر بین‌المللی قرار ذیل است:

بندر سپین بولدک	۸۱۶ کیلومتر	بندر کراچی، پاکستان
	۱۰۳۶ کیلومتر	بندر گوادر، پاکستان
بندر تورخم	۱۴۳۷ کیلومتر	بندر کراچی، پاکستان
	۵۲۰ کیلومتر	بندر واگاه، هندوستان
	۱۸۳۱ کیلومتر	بندر گوادر، پاکستان

شبکه‌های ترانسپورته

طرح «کمر بند و جاده»

دهلیزهای هوایی

راه ل‌اجورد

پروژه‌ی ارتباطی زمینی ترانس- هندوکش

شبکه خط آهن افغانستان

دهلیز ترانزیت و ترانسپورته بین‌المللی چابهار

سرزمین، میزان بهره‌برداری از معادن نیز در حال افزایش است.

افغانستان بیشترین پیشرفت را در شاخص‌های انجام کسب‌وکار بانک جهانی داشته که توانست از جایگاه ۱۸۳ام در سال ۲۰۱۷ به جایگاه ۱۶۷ام در سال ۲۰۱۸ صعود نماید. صعود افغانستان در شاخص‌های انجام کسب‌وکار بانک جهانی، نتیجه تطبیق اصلاحات در بخش‌های حقوقی و اداری برای تنظیم محیط کسب‌وکار می‌باشد.

دولت جمهوری اسلامی افغانستان مصمم است تا با استفاده از ذخایر سرشار منابع طبیعی این سرزمین در راستای بهبود اقتصاد، به‌ویژه تسهیل بلندبردن عواید، ایجاد شغل، رفع مشکلات انرژی، مبارزه با فساد، و بهبود سطح زندگی مردم، کار نماید. برای ابقای میزان رشد بی‌پیشینه اقتصادی فعلی، حکومت افغانستان متمرکز بر منابع طبیعی جهت بهره‌برداری از فرصت‌های سرمایه‌گذاری دست‌ناخورده می‌باشد. بناءً، این وزارت سکتور خصوصی را در راستای اکتشاف و بهره‌برداری پروژه‌های معدنی‌کاری به مقیاس کوچک و بزرگ همکاری می‌نماید.

اقتصاد افغانستان طی ۱۸ سال گذشته به طور چشم‌گیری احیاء گردیده است. سکتورهای زراعت، خدمات، و تولیدی افغانستان شاهد رشد قابل توجهی در دهه اخیر بوده است. تولیدات ناخالص داخلی افغانستان در سال ۲۰۱۸ حدود ۱۹٫۸ میلیارد دالر ثبت شده است. در سال ۲۰۱۸، نرخ رشد اقتصادی افغانستان ۲٫۴ درصد محاسبه گردیده است. ذخایر ارزش خارجی افغانستان حدود ۷ میلیارد دالر- معادل ارزش واردات ۱۰ ماهه این کشور می‌باشد. همچنان مجموع صادرات افغانستان در سال ۲۰۱۷ حدود ۷۷۰ میلیون دالر و واردات آن ۷٫۸ میلیارد دالر بوده است که نشان دهنده‌ی اتکای بیش از حد افغانستان بالای واردات می‌باشد.

حدود ۷۸ درصد نفوس افغانستان وابسته به سکتور زراعت بوده که از این میان ۵۵ درصد آن مستقیماً در این سکتور مشغول به کار می‌باشد. همچنان، ۳۱٫۴ درصد تولید ناخالص داخلی افغانستان را زراعت تشکیل می‌دهد. این بدین مفهوم است که با وجود ذخایر غنی معادن، بخش عظیمی از نفوس کشور متکی بر سکتور زراعت می‌باشد. به هرحال، بخاطر اکتشافات اخیر منابع بزرگ تالک و مرمر در این

مشوق‌های ارایه‌شده توسط قانون جدید معادن

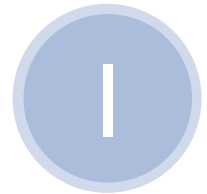
قوانین افغانستان بسته‌های تشویقی جالبی را برای سرمایه‌گذاران ارایه می‌کند که شامل موارد ذیل می‌گردد.

رژیم مطلوب حقوقی و مدیریتی

رژیم پرداخت رویالتی ثابت (۷ درصد برای منرال‌های پروسس نشده، ۵ درصد برای منرال‌های نیمه پروسس شده، و ۲,۵ درصد برای منرال‌های پروسس شده).

۱۰۰ درصد مالکیت خارجی

عضویت سازمان تجارت جهانی

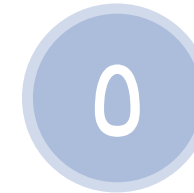
اعطای امتیاز ۵ درصدی برای تدارک کالاها از تولیدات داخلی

خدمات اعطای ویژه‌حین ورود برای سرمایه‌گذاران

ویزه یک ساله با حق ورود مکرر برای سرمایه‌گذاران

جلوگیری از خسارات (روش حسابداری که خسارات خالص عملیات سال جاری را به سود سالهای آینده به منظور کاهش بدهی‌های مالیاتی اعمال می‌کند).

معافیت از پرداخت تعرفه گمرکی برای واردات ماشین‌آلات

مجموع سرمایه‌گذاری و اشتغال‌زایی

از سال ۲۰۱۶ الی ۲۰۱۸ توسط سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی

سکتور	جوازهای صادر شده	مجموع سرمایه‌ابتدایی (دالر امریکایی)	مشاغل ایجاد شده داخلی	مشاغل ایجاد شده خارجی
داخلی	۵,۶۶۴	۹۶۰,۹۸۲,۲۵۶	۲۳,۵۸۸	۷۷۸
زراعت	۱۹۷	۱۸,۴۵۱,۸۰۱	۸۷۹	۲
ساختمان	۲,۳۹۵	۴۱۱,۶۵۸,۵۰۲	۸,۳۴۱	۱۰۷
صنعت	۱,۵۴۷	۳۵۹,۷۸۱,۸۱۴	۸,۸۰۹	۱۹۳
معادن	۱۲۰	۵۶,۳۸۹,۷۳۹	۷۰۳	۱۳۳
خدمات	۱,۴۰۵	۱۱۴,۷۰۰,۴۰۱	۴,۸۵۶	۳۴۳
خارجی	۱۴۹	۷۵,۲۳۱,۷۴۶	۷۳۳	۸۱۶
زراعت	۲	۳۰,۰۰۰	۳	۹
ساختمان	۵۲	۲۸,۷۵۶,۸۱۸	۳۲۸	۱۰۵
صنعت	۹	۴,۷۱۶,۵۱۳	۲۰	۷
معادن	۲	۴۴,۷۰۵	۴	۰
خدمات	۸۴	۴۱,۶۹۸,۷۱۱	۳۷۸	۶۹۵
مجموع کلی	۵,۸۱۳	۱,۰۳۶,۲۱۴,۰۰۲	۲۴,۳۲۱	۱,۵۹۴

منبع: وزارت صنعت و تجارت

اصلاحات در بخش استخراج معادن زمین

دولت جمهوری اسلامی افغانستان حد اکثر کوشش خویش را در راستای آوردن اصلاحات برای جذب سرمایه‌گذاری در سکتور معادن عطف نموده است. برای دستیابی به اهداف خویش در زمینه توسعه معادن به صورت پایدار، حکومت یک سلسله اصلاحات را روی دست گرفته است. در گام نخست دولت افغانستان نقشه‌راه سکتور معادن را طرح نمود. این سند راهبرد توسعه و مدیریت سکتور صنایع استخراجی را معرفی می‌نماید. برعلاوه، نقشه‌راه مذکور ساحات سرمایه‌گذاری را اولویت‌بندی نموده و می‌کوشد تا عواید حاصله از سکتور معادن سهم مهمی در پایداری مالی کشور ایفا نماید.

به تعقیب طرح و عملی نمودن نقشه‌راه و استراتژی اصلاحات هفت ساله، وزارت معادن و پترولیم قانون جدید معادن را به هدف بهبود روند تدارکات پروژه‌های معادن با اتخاذ رژیم جواز، تنظیم نرخ رویالتی، و ساده‌سازی جواز معادن کاری به مقیاس کوچک که از تغییر نخوردن شرایط قرارداد و نرخ رویالتی زود هنگام به سکتور خصوصی اطمینان می‌دهد، طرح نمود که طی فرمان تقنینی نافذ گردید.

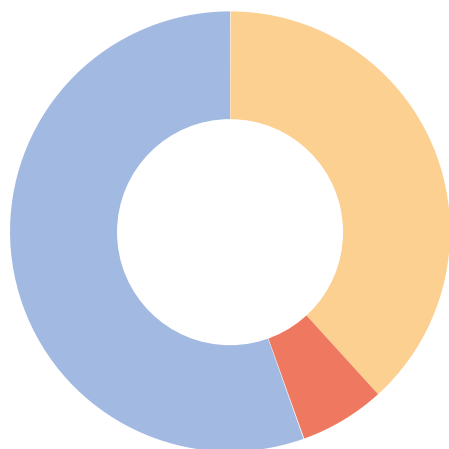
در گُل، نقشه‌راه سکتور معادن، استراتژی اصلاحات و چارچوب حقوقی جدید یک آغاز درست را برای جذب سرمایه‌گذاری در سکتور صنایع استخراجی افغانستان می‌گذارد.

همچنان برای تطبیق نقشه‌راه سکتور معادن، وزارت معادن و پترولیم استراتژی اصلاحات را ایجاد نموده است تا اصلاحات نهادی برای مدیریت و اکسپانسیون دیتای جغرافیایی، ایجاد سیستم مدیریتی شفاف

تحلیل سرمایه‌گذاری

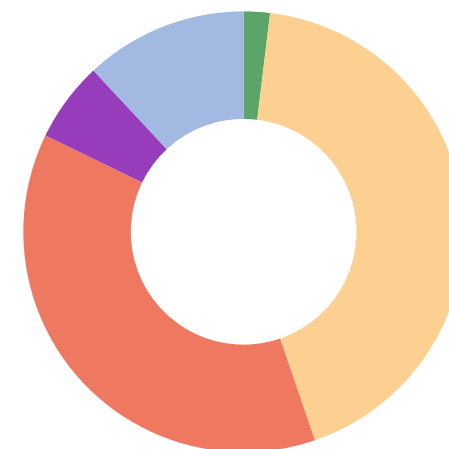
از سال ۲۰۱۶ الی ۲۰۱۸

مجموع سرمایه‌گذاری ابتدایی خارجی
۷۵ میلیون
دلار امریکایی

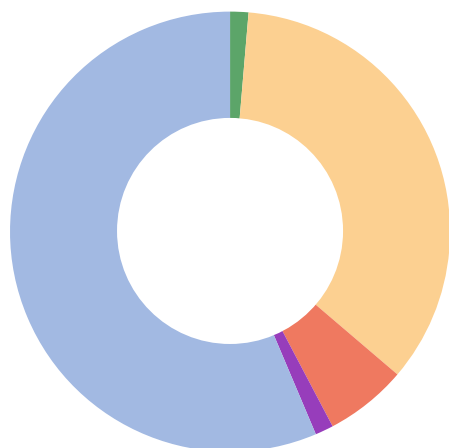
۰٪	زراعت
۳۸٪	ساختمان
۱٪	صنعت
۰٪	معادن
۵۱٪	خدمات

مجموع سرمایه‌گذاری ابتدایی داخلی
۹۶۰ میلیون
دلار امریکایی

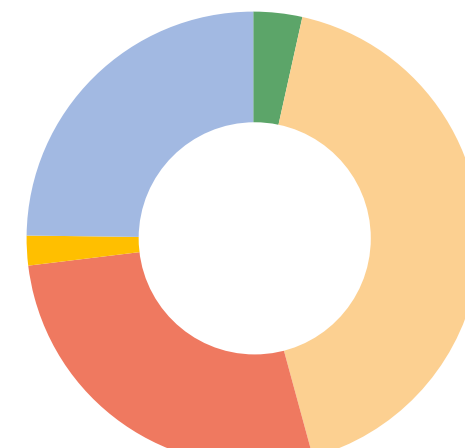
۲٪	زراعت
۴۳٪	ساختمان
۳۷٪	صنعت
۱٪	معادن
۱۲٪	خدمات

مجموع جوازهای صادر شده خارجی
۱۴۹

۱٪	۲	زراعت
۳۵٪	۵۲	ساختمان
۶٪	۹	صنعت
۱٪	۲	معادن
۵۷٪	۸۴	خدمات

مجموع جوازهای صادر شده داخلی
۵۶۶۴

۴٪	۱۹۷	زراعت
۴۲٪	۲۳۹۵	ساختمان
۲۷٪	۱۵۴۷	صنعت
۲٪	۱۲۰	معادن
۲۵٪	۱۴۰۵	خدمات

فرصت‌های سرمایه‌گذاری در منابع طبیعی افغانستان

نقشه‌راه سک‌تور معادن و راهبرد جامع اصلاحات برای عملی کردن نقشه‌راه و قانون معادن جدید را به عنوان بخشی از تعهدات خود برای باز کردن سک‌تور معادن برای سرمایه‌گذاری‌های خصوصی طرح نمود. علاوه بر این، وزارت اقدامات خاصی را برای توسعه زیربنای قوی روی دست گرفته است. همچنین، پالیسی خویش را جهت ایجاد محیط مناسب کسب و کار برای رشد و پیشرفت سک‌تور خصوصی به طور قابل توجهی تغییر داده است. این وزارت به شدت روی جذب سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی برای بهره‌برداری از منابع معدنی فراوان افغانستان تمرکز دارد. در نتیجه، چندین شرکت داخلی و خارجی اخیراً علاقه فراوانی به سرمایه‌گذاری در پروژه‌های مس، سمنت، طلا و سنگ‌های قیمتی نشان داده اند. بنابراین، شورای عالی اقتصادی و کابینه جمهوری اسلامی افغانستان ۳۸ ساحه جدید معادن به مقیاس کوچک و بزرگ را مشخص کرده است که اکنون برای داوطلبی آماده می‌باشند، بخش از این ساحات به اعلان سپرده شده است. این ساحات معدنی با توجه به کیفیت زیرساخت‌ها و دسترسی به پارک‌های صنعتی مورد نیاز، برای پروسس سنگ مرمر، تالک، سنگ تراورتن و سنگ‌های قیمتی و نیمه‌قیمتی انتخاب گردیده اند.

افغانستان منابع طبیعی فراوانی دارد که عمدتاً دست‌ناخورده باقی مانده است. تحقیقات زمین‌شناسی ایالات متحده امریکا نشان می‌دهد که افغانستان دارای ذخایر معادن بیش از ۱ تریلیون دالر است. این کشور دارای ذخایر جهانی آهن، مس، طلا، منرال‌های خاکی کمیاب و تعدادی از منابع طبیعی دیگر است.

فلزات عمده مانند آهن، مس، آلومینم، سرب و زنک در مناطق مختلف کشور قرار دارند. سنگ‌های قیمتی، فلزات نادر خاکی، گوگرد، تالک، گچ و کرومیت در قسمت مرکزی افغانستان، بغلان، کندز، لوگر، خوست و سایر نقاط وجود دارد. ذخایر معادن افغانستان شامل بیش از ۲.۲ میلیارد تن سنگ معدنی سنگین، ۱.۳ میلیارد تن سنگ مرمر، حدود ۳۰ میلیون تن مس، ۱.۴ میلیون تن سنگ معدنی، و ۲۷۰۰ کیلوگرام طلا است.

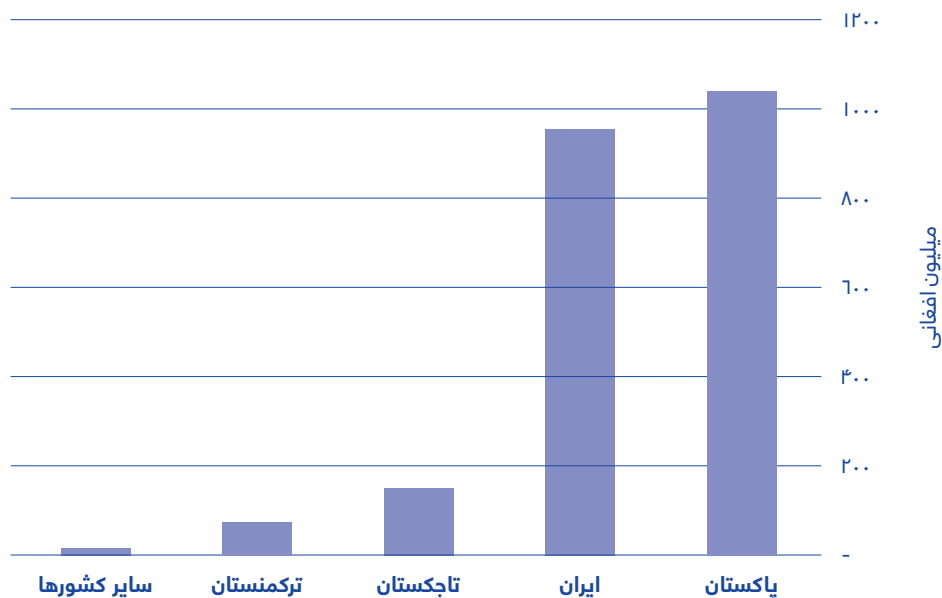
حکومت وحدت ملی منابع معادن وسیع افغانستان را به عنوان ظرفیت رشد اقتصادی درازمدت در نظر گرفته است. این سک‌تور امیدواری‌ها را برای ایجاد شغل، تولید عواید و تغییر وضعیت کشور از وابستگی به خودکفایی، بوجود می‌آورد. بنابر این، وزارت معادن و پترولیم چندین سند مرتبط را در این زمینه طرح‌ریزی کرده است. در سال‌های ۲۰۱۷/۱۸

سمنت

واردات سمنت

بر اساس کشور ۲۰۱۷/۱۸

منبع: اداره ملی احصائیه و معلومات

ولایت	موقعیت	ذغال سنگ	خاک رس	گچ	سنگ آهک	جواز
قندهار	شور اندام	کافی	نا معین	نا معین	نامعین	اکتشاف/بهره برداری
بغلان	پلخمري/فاز سوم سمنت غوري	کافی	کافی	۶,۳ میلیون تن	۱۱۲ میلیون تن	اکتشاف/بهره برداری
هرات	زنده جان	کافی	کافی	۴ میلیون تن	۱۳۲۷ میلیون تن	در حال ارزیابی

از سوی دیگر، طبق گزارش اداره ملی احصائیه و معلومات، در افغانستان بیش از ۴ میلیون تُن سمنت (تولیدی+وارداتی) سالانه به مصرف رسیده است. در سال ۲۰۱۶ بیش از ۹۶ درصد سمنت مورد نیاز در افغانستان از پاکستان، ایران و تاجیکستان وارد شده است. با بیش از ۱ میلیون تُن سمنت وارداتی از پاکستان، این کشور بزرگترین صادرکننده سمنت به افغانستان بوده است. تحقیقات انجام شده توسط باکس انترنشنل در سال ۲۰۰۶ و TBSFO در سال ۲۰۱۳، تقاضای سالانه سمنت در افغانستان را حدود ۷ میلیون تُن برآورد کرده است. با توجه به قیمت بینالمللی سمنت، صنعت سمنت در افغانستان را میتوان تقریباً ۷۰۰ میلیون دالر امریکایی در سال تخمین نمود. فاز ۳ سمنت غوری در پلخمري (بغلان) همچنان امیدوارکنندهترین منطقه برای تولید سمنت است. ضمناً، فرصتهای تولید سمنت در پروان، هرات و کندهار وجود دارد. سایت هرات دارای مقدار زیادی سنگ آهک بوده و نیازهای برق را میتوان از طریق زون ذغال سنگ یا گاز طبیعی سبزک پس از رسیدن لوله گاز تابی به شهر برآورده ساخت.

با توجه به روند بازسازی در افغانستان، تقاضا برای سمنت در کشور زیاد است. با وجود فراوانی مواد خام برای تولید سمنت در سراسر کشور از جمله سنگ آهک، سنگ گچ و ذغالسنگ با کیفیت بالا، افغانستان حدود ۵ الی ۶ میلیون تُن سمنت را از کشورهای همسایه وارد میکند. اکثر مواد اولیه برای تولید سمنت دست ناخورده باقی میمانند.

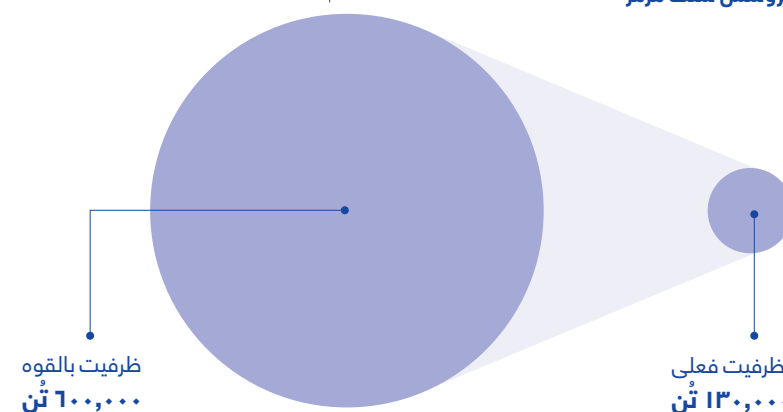
افغانستان کمترین میزان سمنت در جهان را تولید می کند. تولید سالانه سمنت در کشور تنها ۲ کیلوگرام سرانه است که در مقایسه با ۹۲ کیلوگرام سرانه در پاکستان، ۲۰۰ کیلوگرام سرانه در انگلستان، تولیدات آن در افغانستان به طور سرسام آوری پایین بوده و این کشور ۹۶ درصد نیازهای سمنت خود را از کشورهای همسایه وارد می کند، در حالی که فقط ۴ درصد از تقاضای بازار توسط تولیدات داخلی عرضه می شود. در طول دهه گذشته، به طور متوسط، افغانستان ۸۰۰۰۰ تُن سمنت در سال تولید کرد. طی سالهای ۲۰۰۷ الی ۲۰۱۷ این کشور کمتر از ۲۰ درصد از ظرفیت حداکثر خود را تولید کرده است.

مرمر

سنگ مرمر پویاترین بخش صادرات در افغانستان است. مزیت نسبی سنگ مرمر در کشور ناشی از در دسترس بودن رسوبات بزرگی از سنگ مرمر با کیفیت بالا در سراسر کشور است. تحقیقات زمین‌شناسی ایالات متحده آمریکا تخمین می‌زند که منابع سنگ مرمر افغانستان تقریباً ۱.۳ میلیارد تن به ارزش ۱۵۰ میلیارد دلار می‌باشد. رشد قوی بازار جهانی سنگ مرمر و تقاضای روزافزون آن در بسیاری از مناطق جهان، یک فرصت سرمایه‌گذاری عالی برای تولید و صادرات سنگ مرمر از افغانستان را نوید می‌دهد.

در سال ۲۰۱۶، افغانستان ۱۷۰۰۰ تن سنگ مرمر به ارزش ۵۰ میلیون دلار به ایران، چین، پاکستان، امارات متحده عربی، ایتالیا، هند، کانادا و عراق صادر کرده است. از مجموع کل صادرات سنگ مرمر، تنها ۲۷

ظرفیت فعلی در مقایسه با ظرفیت بالقوه پروسس سنگ مرمر

درصد محصولات پروسس شده بوده است. همانطور که تقریباً نیمی از تولید سنگ مرمر در جهان در خاورمیانه، شرق دور و کشورهای اروپایی مصرف می‌شود، سرمایه‌گذاران کافی برای سرمایه‌گذاری در بخش پروسس سنگ مرمر و صادرات محصولات پروسس شده آن به کشورهای منطقه، وجود دارد. قانون معادن سال ۲۰۱۸ تولید محصولات پروسس شده با وضع حق‌الامتياز کمتر، کالاهای پروسس شده را حمایت می‌کند. رویالتی پروسس معادن ۲.۵٪ در مقایسه به ۷٪ رویالتی که بالای کالاهای پروسس نشده وضع گردیده است، خواهد بود.

شکل زیر ظرفیت فعلی و بالقوه‌ی پروسس سنگ مرمر را نشان می‌دهد.

فهرست پروژه‌ها/ساحات سنگ مرمر آماده برای دواطلبی

که از جانب شورای عالی اقتصادی و کابینه جمهوری اسلامی افغانستان تایید شده است.

ش	ولایت	کالا	مساحت (کیلومتر مربع)	ذخایر تخمینی (تن)
۱	کاپیسا	سنگ مرمر سفید	۰,۴۰۷	۱۳۲,۰۲۴,۸۱۶
		سنگ مرمر نقره‌یی و سُرخ	۰,۳۳۵	۱۱۰,۲۸۳,۱۲۰
		سنگ مرمر نقره‌یی و سُرخ	۰,۶۹۶	۱۷۵,۳۲۹,۳۶۰
		سنگ مرمر نقره‌یی و خط‌دار	۳۱,۱۷۷	۱,۱۹۹,۵۴۵,۲۰۰
۲	پروان	سنگ مرمر سفید و نقره‌یی	۰,۳۶۲	۷۰,۴۲۶,۲۶۰
		سنگ مرمر خاکستری	۰,۰۲۶۱	۱,۶۹۶,۵۰۰
		سنگ مرمر خاکستری و سفید	۰,۰۲۷۹	۱,۶۹۶,۵۰۰
		سنگ مرمر نقره‌یی	۰,۰۳۵۱	۲۴,۶۴۰,۲۰۰
		سنگ مرمر نقره‌یی	۱,۰۵۸۴	۶۰۵,۶۹۱,۵۸۰,۴
۳	غزنی	سنگ مرمر نقره‌یی	۰,۰۷۱۶۳۵	۲۷۱,۳۱۷,۶۵
		سنگ مرمر سفید	۰,۱۶۲	۳۳,۵۴۸,۵۸۸
		سنگ مرمر نقره‌یی	۰,۴۵۹۵	۳۱,۳۶۰,۸۷۵
۴	هرات	سنگ مرمر نقره‌یی	۰,۶۳۶	۴۳,۵۴۳,۵۰۰
		سنگ مرمر نقره‌یی	۰,۷۸۹	۵۳,۸۴۹,۲۵۰
		سنگ مرمر نقره‌یی	۱,۷۲۲	۱۱۷,۵۲۶,۵۰۰
		سنگ مرمر سفید و نقره‌یی	۰,۴۹۱۹	۱۱۳,۷۶۱,۸۶۵
		سنگ مرمر سفید و نقره‌یی	۰,۴۳۳۱	۱۶۳,۵۳۹۶۲۱,۸
۵	دایکندی	سنگ مرمر سفید و نقره‌یی	۰,۰۷۳۲	۱,۲۶۸,۰۸۹
		سنگ مرمر سفید و نقره‌یی	۰,۷۰۲۹	۱۹۵,۹۵۶,۲۰۸,۸
		سنگ مرمر سفید و خط‌دار	۰,۲۷۶۹	۵۹,۷۵۶,۵۸۰
		سنگ مرمر سفید و سبز	۱۴,۱۳	۴,۱۴۴,۱۲۵,۸۴۷
۶	کابل	–	–	–
۷	کنر	–	–	–
۸	ننگرهار	–	–	–

از میان مناطق تعیین شده فوق، ولایت‌های پروان، کابل، هرات، و ننگرهار دارای پارک‌های صنعتی می‌باشند.

تالک، سنگ نرم معدنی، موارد استفاده در بسیاری از صنایع تولیدی مانند دواسازی، لوازم آرایشی و تولید تاپر و نفت دارد، و در تعدادی از ولایتهای افغانستان با بزرگترین منابع واقع در ولایت ننگرهار، استخراج می‌شود. در افغانستان، تالک در حال حاضر فقط در صنایع رنگ و صنایع پلاستیک استفاده می‌شود. اما آمار دقیقی از میزان مصرف این مواد معدنی در صنایع فوق وجود ندارد.

تالک در ولایات ننگرهار، کابل، پروان، کاپیسا، لوگر، غزنی، کندهار، میدان وردک و ولایت کنر و بغلان کشف شده است. بر اساس مطالعات اولیه، تالک ولایت ننگرهار بهترین کیفیت تالک جهان را دارد. بر اساس نظرسنجی اخیر وزارت معادن و پترولیم در حال حاضر ۳۲ شرکت مشغول استخراج و پروسس تالک در افغانستان اند. در میان این شرکت‌ها، ۱۸ شرکت مشغول پروسس، ۱۰ شرکت در استخراج مشغول بوده و باقی‌مانده هم به طور هم‌زمان در استخراج و پروسس این مواد معدنی دخیل هستند.

این صنعت فرصت شغلی مستقیم و غیرمستقیم را برای ۷۵۰۰ نفر فراهم می‌کند. مطالعات زنجیره

ارزش اخیر تالک نشان داده است که مجموع سرمایه‌گذاری در این سکتور به ۳۰ میلیون دالر امریکایی رسیده است. با این حال، با وجود ارایه فرصت‌های عظیم برای سرمایه‌گذاری، تنها دو شرکت در پارک صنعتی شیخ مصری، ماشین‌آلات برای

تبدیل تالک به پودر را دارند. ظرفیت پروسس سالانه هر کارخانه حدود ۱۳۰ هزار تُن است و می‌تواند تالک را ۵-۴۵ میکرون برش دهد. حداقل مبلغ سرمایه‌گذاری برای ایجاد چنین شرکتی ۳.۵ میلیون دالر می‌باشد.

در سال ۲۰۱۶ تولید جهانی تالک ۷.۳۱ میلیون تُن بوده و انتظار می‌رود در سال ۲۰۲۰ تولید جهانی به ۸.۷۷ میلیون تُن افزایش یابد. افغانستان و پاکستان دارای بیشترین سهمیه (۱۴.۶۲٪) تولید تالک هستند. افغانستان تالک فرآورده‌شده را به پاکستان و چین

صادر می‌کند. در حالیکه چین حدود یک سوم تالک جهان را تولید می‌کند، حضور بازیگران قوی و رو به رشد در اروپا، هند، برزیل و ایالات متحده امریکا مانع شده است تا در بازار تالک تنها یک تولیدکننده غالب بوجود بیاید. استخراج منابع تالک

در افغانستان می‌توانند کشور را در میان بزرگترین تولیدکننده‌گان جهان در دهه‌های آینده قرار دهد.

میانگین قیمت هر تُن تالک در بازار جهانی در سال ۲۰۱۶م، ۱۵۵ دالر امریکایی بود و گران‌قیمت‌ترین تالک به مبلغ ۲۱۴ دالر در هر تُن از ایتالیا ثبت شده

است. اکثر شرکت‌های افغانی تالک را به شرکت‌های واسطه‌ای پاکستان در قیمت متوسط ۶۰ دالر فی تُن به فروش می‌رسانند که ممکن است شرکت‌های پاکستانی این مواد معدنی را در بازارهای جهانی تحت برجسب خویش به قیمت ۱۲۹ دالر فی تُن به فروش برسانند.

ارزش تولید جهانی تالک در سال ۲۰۱۸ مبلغ ۲.۳۴ میلیارد دالر امریکایی برآورد شده است. انتظار می‌رود بازار مورد مطالعه تا سال ۲۰۲۳ به ۲.۹۷ میلیارد دالر برسد و در سال ۲۰۲۳-۲۰۱۸ CAGR حدود ۴.۹ درصد ثبت نام کند. در واکنش به تقاضای روبه رشد تالک در بازارهای جهانی شرکت‌های افغانی اخیراً صادرات پودر تالک را به کشورهای اردُن، عراق، امارات متحده عربی، هند، و روسیه آغاز کرده اند. وزارت معادن و پترولیم، یک بررسی از مکان‌های زیر را انجام داده است تا روند داوطلبی را برای سرمایه‌گذاری آغاز کند.

ش	ولایت	موقعیت	مساحت (کیلومتر مربع)	جواز
۱	ننگرهار	اچین	۱۷۱.۹۴	اکتشاف
۲	کاپیسا	دره افغانیه ناحیه نجراب	۱.۲ با تخمین روزانه ۴۳۴۳۱۱.۲	اکتشاف

سنگ تراورتن

تراورتن یک شکل از سنگ آهک است که توسط منابع آب معدنی، خصوصاً منابع آب معدنی گرم ته‌نشین می‌شود. تراورتن توسط منرال‌های منحل شده در آب سطح زمین شکل گرفته که بعداً در سطح زمین توسط دریاها و منابع آب معدنی ترسب نموده اند. تراورتن با خصوصیت داشتن سوراخ‌ها و حفره‌ها است و سطح آن بیانگر بافت متخلخل آن می‌باشد. این منرال معمولاً در کاشی و پوشش سطوح مورد استفاده قرار می‌گیرد.

تراورتن زرد رنگ افغانستان یکی از انواع غالب تراورتن معدنی در کشور است. این سنگ خصوصاً

گرم‌ترین روزها جذب نمی‌نماید و این خصوصیت تراورتن را به یک گزینه ایده‌آل برای استفاده در اطراف حوض‌های آب‌بازی تبدیل می‌نماید. تراورتن همچنین دارای خصوصیت عدم لغزندگی است که استفاده از آن در حوض‌ها مصون می‌باشد. این مواد حین دویدن بر آن با پاهای تراز مصدومیت شخص جلوگیری می‌نماید.

در افغانستان تراورتن به شکل وسیع در دِکور ساختمان‌ها علی‌الخصوص در دیکور خارجی ساختمان‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرد. بسیاری از مردم تراورتن را ترجیح می‌دهند چونکه علاوه بر ارزش مادی که از استفاده خویش بجا می‌گذارد نسبت به سنگ مرمر اقتصادی نیز می‌باشد. استفاده از باکیفیت‌ترین تراورتن عموماً بین ۱۵ الی ۳۰ دالر آمریکایی در هر فوت مربع هزینه بر می‌دارد که

هزینه‌ها بستگی به کیفیت سنگ تراورتن دارد.

پیشینی می‌شود که در آینده با افزایش ساخت‌وساز شهری و نیز تقاضای مصرف‌کنندگان برای زیبایی در معماری تقاضای بازار تراورتن را افزایش دهد. پروژه‌های زیربنایی در اقتصادهای در حال ظهور فرصت‌های بزرگی را برای بازار تراورتن بوجود می‌آورند. در چین و هندوستان، صنعت ساختمانی به شکل سریع در حال رشد می‌باشد و بدین ترتیب انتظار می‌رود که منطقه آسیا و اقیانوسیه ساحه درحال‌ظهور برای بازار تراورتن باشد. در میان ۳۸ ساحه به مقیاس بزرگ و کوچک تاییدشده توسط شورای عالی اقتصادی و کابینه جمهوری اسلامی افغانستان، ساحات ذیل تراورتن آماده داوطلبی بوده و سرمایه‌گذاران علاقمند می‌توانند در آن اشتراک نمایند:

ش	ولایت	موقعیت	ساحه (کیلومتر مربع)	دخیره تخمینی (تن)
۱	میدان وردگ	دشت رضا، شنبه، قولِ خویش، بهسود	۰.۸۳۷	۲۶,۴۶۰,۳۸۱
		کاه خانه، قول خویش	۱.۳۲۲	۱۸,۰۱۳,۶۴۸
		قول خویش	۰.۵۹۲۰۷۱	۱۴,۱۰۳,۶۷۹.۸
		سبز آب، قول خویش	۰.۴۵۲۹۰۲	۱۱,۵۱۹,۵۹۵.۲۶
۲	غزنی	کورله، ناهور	۰.۵۴۳	۱۲۷,۶۰۵,۹۰۰
۳	بامیان	خولنکاش، مرکز	۰.۴۵۶	۵۷۹,۸۵۵
۴	پروان	دستارزن، سرخ پارسا	۰.۰۸	۲,۰۳۵,۰۴۰

سنگ گچ

سنگ گچ یکی از منرال‌های غیرفلزی است که دارای مقادیر متفاوت از کاربونات‌ها، گِل‌ها و دیگر ناخالصی‌ها می‌باشد. به صورت طبیعی سنگ گچ در اشکال متعدد چون سلتیت، ساتن اسپار (فیبری)، گپسایت و گچ وسیع یافت می‌شود. سنگ گچ عمدتاً در صنعت سمنت، سرامیک و احداث ساختمان مورد استفاده قرار می‌گیرد. افغانستان دارای ذخایر وسیع سنگ گچ در ولایت‌های بغلان، تخار، سمنگان، هرات، بامیان، غور و هلمند می‌باشد و ولایت‌های متذکره مهمترین ساحات برای سنگ گچ محسوب می‌شوند. کیفیت سنگ گچ بستگی به فیصدی SO_3 و CaO آن دارد. بنابر تحلیل جیوکیمیای، افغانستان دارای سنگ گچ از نوع عالیترین کیفیت می‌باشد. عمده‌ترین استفاده سنگ گچ در سطح جهان استفاده از آن در صنعت سمنت می‌باشد که حدود ۵۰ الی ۶۰ فیصد کل مصرف آن را تشکیل می‌دهد. در کشورهای درحال توسعه، خصوصاً در خاورمیانه و آسیا سنگ گچ عمدتاً در تولید سمنت یا منحیث محصول پلاسترکاری مورد استفاده قرار می‌گیرد.

افغانستان سالانه به مقدار ۱۴۰۰۰۰ متریک تُن سنگ گچ نیاز دارد. با وجود داشتن ذخایر عظیم سنگ گچ افغانستان هنوز هم سالانه در حدود ۸۰۰۰۰ متریک تن را از کشورهای پاکستان، چین، ایران و ترکیه وارد می‌نماید تا کمبودی تولید داخلی را تأمین

نماید. علاوه‌تاً، در حدود ۱,۶ میلیون متر مربع دیوار گچی نیز از کشورهای فوق‌الذکر وارد می‌شود که در پروژه‌های ساختمانی مورد استفاده قرار می‌گیرند. افغانستان دارای ذخایر کافی سنگ گچ می‌باشد و فرصت سرمایه‌گذاری برای سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی مهیا بوده تا در استخراج و پروسس منرال‌ها سرمایه‌گذاری نموده و تقاضای داخلی را مرفوع سازند.

ارزش بازار جهانی سنگ گچ در سال ۲۰۱۶ میلادی ۱,۴۹ میلیارد دلار آمریکایی ارزیابی شده است که در حدود ۲۵۲ میلیون تُن با فیصدی ۳۳,۳ فیصد و ۶۰,۹ فیصد به ترتیب در صنایع تخته گچی و سمنت به مصرف رسیده است. بنابر آمار موسسه اسمیتس آپیکس (Smithers Apex)، پیشبینی می‌شود که بازار سنگ گچ تا سال ۲۰۱۸ در ۹,۹ CAGR فیصد رشد نماید که تقریباً بالغ بر ۲,۴ میلیارد دلار آمریکایی می‌شود و تا سال ۲۰۲۶ به ۳,۸ میلیارد دلار آمریکایی خواهد رسید.

جدول ذیل ساحات معدن‌کاری به مقیاس بزرگ سنگ گچ در ولایت بغلان را نشان می‌دهد که توسط شورای عالی اقتصادی و کابینه جمهوری اسلامی افغانستان برای داوطلبی تأیید گردیده است.

ش	ولایت	موقعیت	ساحه (کیلومتر مربع)	ذخایر تخمینی (تن)	جواز
۱	بغلان	تاله و برفک	معلوم نیست	معلوم نیست	اکشافی

سنگ‌های قیمتی و نیمه قیمتی

غربی فرستاده می‌شوند. این نمونه از تجارت نشان می‌دهد که افغانستان ارزش کمی از سنگ‌های قیمتی خویش بدست می‌آورد و تخمین ارزش تولید سالانه عاری از دشواری نمی‌باشد.

غرض متوقف‌سازی تجارت غیرقانونی سنگ‌های قیمتی، حکومت تصمیم گرفته است تا با وضع رویالتی‌های اندک بالای محصولات پروسس‌شده سکتور معادن را تشویق نماید. قبل از معرفی قانون جدید معادن، صنعت سنگ افغانستان در یک خلاء قانونی و نظارتی فعالیت داشت. قانون جدید معادن چشم‌انداز جدیدی را برای سرمایه‌گذاری‌های داخلی و خارجی در سکتور سنگ قیمتی ایجاد خواهد نمود. درحالیکه افغانستان مصمم است تا عواید داخلی خویش را افزایش داده و فرصت‌های شغلی متنوع و پایدار را ایجاد نماید، بهره‌برداری سنگ‌های قیمتی می‌تواند دارای مفهوم قوی اقتصادی، اجتماعی و سیاسی باشد. برای بهره‌برداری سنگ‌های قیمتی عملاً در هر بخش از کشور فرصت‌های زیادی وجود داشته و حمایت‌های اولیه از جانب حکومت مبنی بر تدارک بازار واضح و روشن می‌باشد.

در افغانستان چهار ساحه تولیدی عمده سنگ‌های قیمتی وجود دارد: زمرد در دره پنجشیر، یاقوت در ساحه جگدلک، و سنگ‌های قیمتی و لاجورد معروف و مشهور جهانی نیز در بدخشان تولید می‌شود. همچنان، از نورستان انواع وسیع سنگ‌های نیمه‌قیمتی همچون تورمالین، کونزیت، اکواریوم، اسپودومن و بریل بدست می‌آید.

افغانستان دارای ذخایر عظیم سنگ‌های قیمتی می‌باشد، هرچند که سنگ‌های قیمتی به گونه جامع کشف و نقشه‌برداری نشده اند. به منظور گشایش آنان برای سرمایه‌گذاری، حکومت افغانستان قانون جدید معادن را نهایی/نافذ نموده که از نقطه‌نظر رویالتی به نفع سرمایه‌گذاران می‌باشد. مطابق احکام قانون جدید معادن، رویالتی در نظر گرفته‌شده برای سنگ‌های قیمتی پروسس‌نشده، نیمه‌پروسس‌شده و پروسس‌شده به ترتیب ۷,۵ درصد، ۵ درصد و ۲,۵ درصد می‌باشد. حکومت اهمیت منرال‌های پروسس‌شده را به خوبی درک می‌نماید و باورمند است که منرال‌های کاملاً پروسس‌شده می‌تواند ابزار قدرت‌مندی برای ایجاد رشد فراگیر این سکتور باشد. درغیراین صورت می‌تواند از زمره فعالیت‌های فراموش‌شده باشد. سنگ‌های قیمتی در افغانستان معمولاً در بخش تزئینی توسط ساکنین قریه‌جات واقع اطراف معادن مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای استخراج سنگ‌های قیمتی تونل‌ها حفر گردیده و با استفاده از برمه‌های دستی، دینامیت و گاهی توسط انفجارهای قوی سنگ‌های قیمتی استخراج می‌شوند. این شیوه‌ها منجر به خسارت و ضیاع قابل توجه سنگ‌های قیمتی می‌شود.

بسیاری از سنگ‌های قیمتی استخراج شده افغانستان به شکل غیرقانونی صادر می‌شوند و حدود ۹۰ الی ۹۵ درصد آن به گونه غیرقانونی به پاکستان انتقال داده می‌شوند و در آنجا تنظیم کیفیت می‌شود. سنگ‌های با ارزش کمتر برای بازار داخلی پاکستان برش می‌شوند و سنگ‌های با ارزش متوسط و اعلی به اطراف جهان برای برش و پالش کاری به بازارهای

یاقوت

منبع: Gemstone Afghanistan/Facebook

یاقوت منیث شاه سنگ‌های قیمتی شناخته می‌شود و از شمار سنگ‌های قیمتی کورودوم (سنگ سناده) می‌باشد. یاقوت‌ها از ساحه جگدلك ولایت کابل استخراج می‌شود. یاقوت‌های واقع جگدلك دارای رنگ‌های از تقریباً بی‌رنگ به سرخ وافر و سرخ براق وجود دارند و فلورسانس قوی را در تشعشع مهتابی تابش فرابنفش نشان می‌دهد. یاقوت‌های واقعی از ۱۵ درصد تولید در جگدلك همراه با یاقوت کبود گلابی ۷۵ درصد و یاقوت آبی ۵ فیصد را شکل می‌دهد و ۵ درصد باقی‌مانده متشکل از ترکیب آبی و سرخ تا گلابی کورودوم می‌باشد (Bowersox, 1990). یاقوت‌های با کیفیت شفاف کمتر یافت می‌شوند اما از نظر کیفیت با بهترین منابع یاقوت جهان رقابت می‌کنند.

قیمت یاقوت مثل سایر سنگ‌های قیمتی بستگی به اصلیت، رنگ، اندازه و شفافیت آن دارد؛ از قیمت پایین ۱۰۰ دالر امریکایی الی ۱۵۰۰۰ دالر امریکایی در هر قیراط قیمت دارد. اکثریت وسیع یاقوت‌ها دارای «برش بومی» در کشور محل استخراج‌شان می‌باشند. بر یاقوت‌های درشت با قیمت بالا کنترل شدید وجود دارد و برش‌های سفارشی آن به ندرت انجام می‌شود.

کیفیت	اندی	اعلی
تجارتی	۳۰ دالر آمریکایی	۵۲۵ دالر آمریکایی
خوب	۵۲۵ دالر آمریکایی	۱.۱۲۵ دالر آمریکایی
عالی	۱.۱۲۵ دالر آمریکایی	۲.۹۰۰ دالر آمریکایی

لاجورد

منبع: Gemstone Afghanistan/Facebook

در حدود کمتر از ۱ دالر امریکایی می‌باشد اما فی قیراط لاجورد درجه اعلی از ۱۰۰ الی ۱۵۰ دالر امریکایی در بازار جهانی به فروش می‌رسد. لاجورد را در قطعه‌های چندین کیلویی می‌توان یافت اما سنگ‌های ۱۰ تا ۲۰ قیراط نوع اعلی آن بسیار کم‌یاب می‌باشد. قیمت این سنگ توسط رنگ آن تعیین می‌گردد. لاجورد نیلی مایل به بنفش بهترین نوع لاجورد محسوب می‌شود. سطح دانه‌های درجه اعلی آن صاف و صیقلی بوده که در لاجورد‌های کم کیفیت دیده نمی‌شود.

لاجورد بدخشان از لحاظ کمیت و کیفیت هنوز هم یکی از منابع برتر لاجورد جهان محسوب می‌گردد. از این سنگ بیشتر در ساخت فرش سنگ‌ها؛ محفظه‌ها و دیگر اجناس زینتی استفاده می‌شود؛ اغلب برای ساخت مجسمه‌ها حکاکی شده و از جواهرات مشهور مردانه به حساب می‌آید.

لاجورد از ساحه‌ای بنام کوه آبی در کناره‌های سمت راست رودخانه کوکچه ولایت بدخشان به ضخامت ۴-۱ متر از میان سنگ مرمر استخراج می‌گردد. قبلاً هفت معدن استخراج سنگ لاجورد وجود داشت که از آن جمله در حال حاضر تنها یک معدن به نام سرسنگ موجود می‌باشد. معدن متذکره ۳۵۰۰ متر از سطح بحر ارتفاع دارد و بنابر سردی هوا در زمستان تنها در ماه‌های جون الی سپتمبر در آن کار صورت گرفته می‌تواند. معدن مذکور تخمیناً دارای ۱۳۰۰ تن سنگ لاجورد می‌باشد.

معدن سرسنگ ولایت بدخشان یکی از قدیمی‌ترین معادن دنیا به شمار می‌رود و بیش از ۷۰۰۰ سال است که از این معدن استخراج صورت می‌گیرد. حال آنکه معادن دیگر لاجورد نیز شناخته شده اند اما در مقایسه با لاجورد افغانستان از اهمیت خاص برخوردار نمی‌باشند. لاجورد سنگ گران‌قیمتی نیست اما ماده شگرف و کمیاب می‌باشد. قیمت فی قیراط لاجورد کم کیفیت

ش	جواهر سنگ	ولایت	موقعیت معدن	مقدار / وسعت	جواز
۱	زمرد	پنجشیر	خنج	۰.۳۴۲۴۸۸- غرب- ۰.۱۳۰۹۵۴ شرق	اکتشاف
۲	یاقوت	کابل	جگدلك	۵۰۰-۱۰۰۰ متر	اکتشاف
۳	لاجورد	بدخشان	بدخشان سرسنگ	۱۳۰۰	اکتشاف

آهن

معادن معروف سنگ آهن از جنوب افغانستان در امتداد شکست زمین از ولایت هرات؛ ولایت‌های مرکزی الی پنجشیر و به گمان اغلب ولایت بدخشان کشف گردیده است. معادن مشهور حاجی‌گک و سیاه‌دره نیز در همین کمربند موقعیت دارد. در سیاه دره سنگ‌های طبقه پایینی میان شکست زمین هرات و «گاندوانا لند» قرار گرفته که نمایانگر اقیانوس «تتیس» می‌باشد.

آهن پنجشیر

سروی جیولوجی این سنگ برای تشخیص موجودیت هماتیت و یا عناصر دیگر آهن در ولایت پنجشیر انجام یافته است. تیم سروی جیولوجی افغانستان دو معدن را شناسایی نمودند: ۱- معدن آهن نقره خانه؛ و ۲- معدن آهن دره تل.

۱ - معدن آهن نقره‌خانه

معدن آهن نقره خانه در ولسوالی پریان ولایت

پنجشیر با مسافت ۶۵ کیلو متر از گلبهار و ۱۸۰ کیلو متر از کابل موقعیت دارد. نقشه‌برداری جیولوجی از معدن به مساحت ۲۰ کیلومتر مربع و نمونه‌برداری برای مشخص نمودن موجودیت عناصر دیگر آهن صورت گرفته است. معلومات سروی جیولوجی افغانستان، موجودیت ۴۹ عنصر آهن و یا همیتیت را تایید میکند. جدول ذیل جزئیات آهن معدن نقره خانه ولایت پنجشیر را ارایه می‌نماید.

۲- معدن آهن دره تل

معدن آهن دره تل در ولسوالی پریان ولایت پنجشیر با فاصله ۶۰ کیلو متر از مرکز ولایت و ۱۸۰ کیلومتر از ولایت کابل موقعیت دارد. مساحت مجموعی معدن آهن به ۲۸۴۷۰۱ متر مربع می‌رسد. سروی نشان می‌دهد که ۵۴ عنصر آهن (شامل نقره؛ دیان؛ کاربن نقره و غیره). مربوط به عصر پالئوزوئیک می‌گردد. جدول ذیل جزئیات آهن معدن دره تل ولایت پنجشیر را ارایه می‌نماید.

(۱)

مقدار به تن	عمق آهن (تخمینی)	تناسب فیصدی آهن	تعداد عناصر
۱۷,۲۰۴,۵۶۴,۰۴	۲۵ متر	۴۷,۶٪	۴۹
۳۴,۴۰۹,۱۲۸,۰۸	۵۰ متر		
۶۸,۸۱۸,۲۵۶,۱۶	۱۰۰ متر		

(۲)

مقدار به تن	عمق آهن (تخمینی)	تناسب فیصدی آهن	تعداد عناصر
۳۴,۳۸۸,۵۲۹,۲	۲۵ متر	۴۷,۶۵٪	۵۴
۶۸,۷۷۷,۰۵۸,۴	۵۰ متر		
۱۳۷,۵۵۴,۱۱۶	۱۰۰ متر		

مس و طلا

زرکشان

اولین سروی ساحه معدن توسط تیم زمین‌شناسی آلمان‌ها در میانه سال‌های ۱۹۶۰ صورت گرفت. افغان‌ها و روس‌ها در اواخر سال‌های ۱۹۶۰ و اوایل سال‌های ۱۹۷۰ سروی اکتشافی را نیز انجام دادند. اخیراً تیم سروی جیولوژیک امریکا ارزیابی منرال‌های افغانستان را تکمیل نمودند. تحقیقات این تیم شامل: (۱) تلفیق نقشه‌برداری قبلی روس‌ها و آلمان‌ها، اطلاعات جیوفیزیک، اطلاعات نمونه‌برداری و ادخال آن با استفاده از تولیدات شرکت ایسری (ESRI) به دیتابیس سیستم معلومات جغرافیایی (GIS). (۲) سروی و تحلیل گرانش هوایی، و آزمایش رادیومترک و مقناطیسی و (۳) سنجش از راه دور: تصویر برداری فراطیفی: آستیر (ASTER)، و لندست (Landsat).

حفره‌های باستانی موجود نشانگر آن است که در گذشته در این ساحات معدن‌کاری صورت گرفته و یافته‌های روس‌ها و تیم سروی جیولوجی افغانستان

نشان می‌دهد که سنگ‌های این معدن شامل طلای درجه‌اعلی و در حین حال مس و طلا کم کیفیت می‌باشد.

معادن طلا سمتی و نورابه

معدن طلا سمتی در شمال شرق ولایت تخار با فاصله ۳۰ کیلومتر از ولسوالی چاه‌آب موقعیت دارد. مساحت معادن سمتی و نورابه تخمیناً در حدود ۱۴ کیلومتر مربع می‌باشد که از آن‌جمله ۱۰ کیلومتر مربع مربوط معدن طلا سمتی و ۴ کیلومتر مربع مربوط معدن طلا نورابه می‌گردد. مقدار طلا تخمین شده معادن سمتی و نورابه در حدود ۵۵۰ کیلو گرام می‌رسد.

ولایت	مقدار تخمینی	مساحت کیلومتر مربع	جواز
غزنی	۷۰۷ تن طلا	۴۸۴	اکتشافی

هایدروکاربن‌ها

منبع: USGS

منابع نفت و گاز برای بازسازی زیربنای افغانستان از اهمیت زیادی برخوردار می‌باشد. یکی از دلایل بیشتر از دو دهه نزاع کمبود و یا عدم انرژی برای بهتر ساختن وضعیت زندگی در افغانستان بوده. با آنکه نفت و گاز در افغانستان از زمان مدید موجود می‌باشد اما مقدار محدود آن استخراج گردیده است.

اکثریت منابع نفت و گاز و تمامی نفت خام و گاز طبیعی در شمال افغانستان در دوزخه پتروشیمی موقعیت دارد. دوزخه آمو دریا و دوزخه افغان-تاجیک، پیشرفت زندگی و توسعه اقتصادی در افغانستان مستلزم افزایش انرژی و مخصوصاً استخراج معادن نفت و گاز می‌باشد.

مبنی بر روش سروی جیولوجیکی و ارزیابی مشترک نفت و گاز، تیم سروی وزارت معادن و پترولیم و تیم سروی جیولوجی ایالات متحده آمریکا، معادن نفت و گاز کشف نشده را در شمال افغانستان تخمین زده اند. نتیجه این تخمین عبارت از موجودیت ۱,۶ میلیارد بشکه (۰,۲ تن) نفت خام، ۱۶ تریلیون فیت مکعب (۰,۴ تریلیون متر مکعب) گاز طبیعی و ۰,۵ میلیارد بشکه (۰,۸ بلیون متر مکعب) گاز طبیعی مایع بوده است. بیشترین نفت خام کشف نشده در نواحی افغان-تاجیک و گاز طبیعی در دوزخه دریای آمو موقعیت دارد.

طوطی میدان

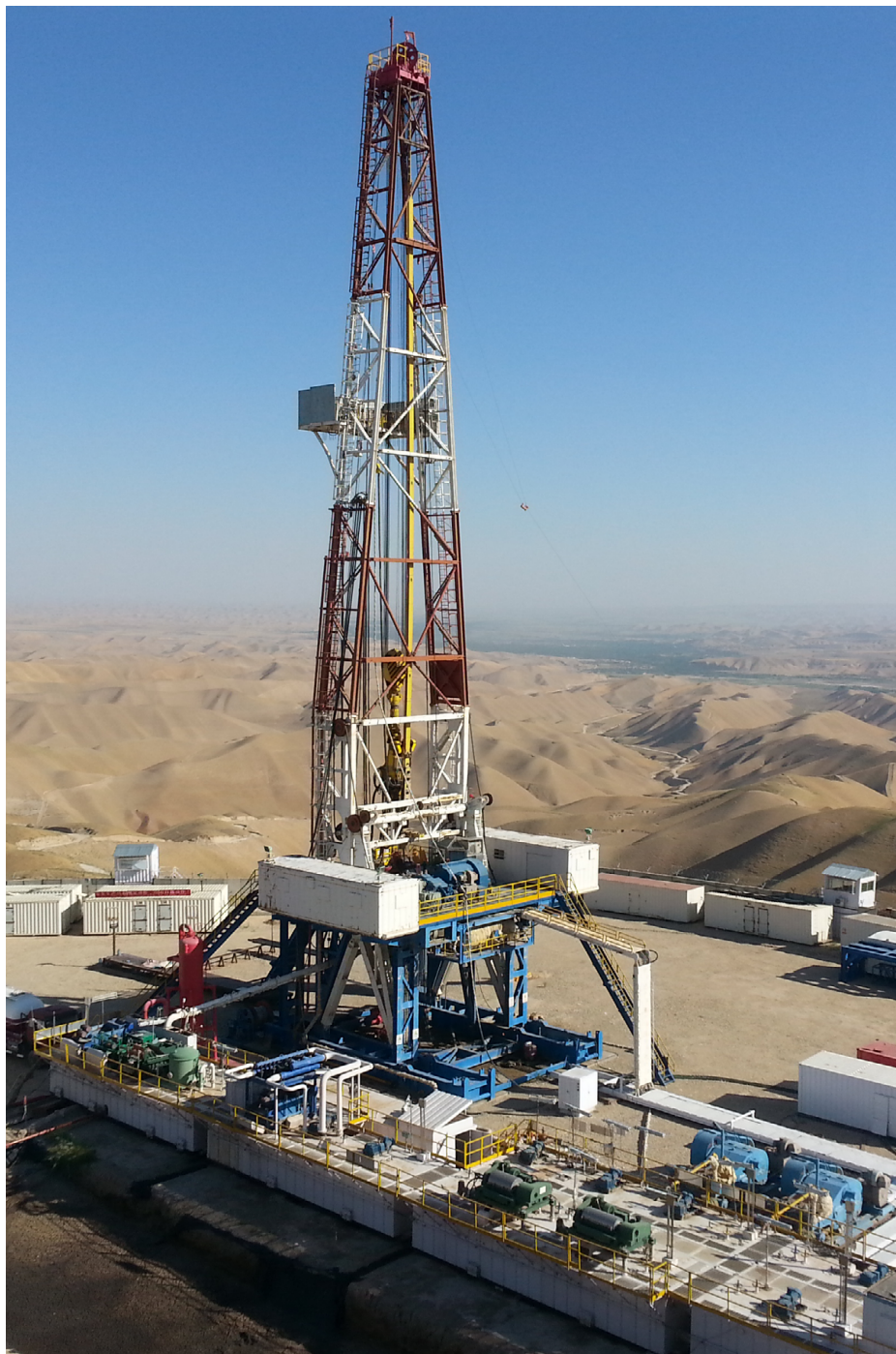
دوزخه آمو دریا دارای ذخایر نفت و گاز شناخته شده در پالیوجن، کرتیشیوز و جیوراسک (عمر جیولوجیکی) می‌باشد. این حصه از قسمت‌های فرورفتگی دست‌ناخورده عصر جوراسک فوقانی که رسوبات بحری در احجار راسبه زمینی را معرفی

می‌کند، می‌باشد. سنگهای مخزن حوضه اثبات شده یا بالقوه در بلاک طوطی میدان شامل کاربن‌های زیرزمینی دوره جوراسک و احتمالاً سنگ‌های آهکی و سنگ‌ریگ‌های دوره تباشیر تحتانی و فوقانی می‌باشد. سنگ‌های منبع شناخته‌شده سنگ شیل و ذغال سنگ جوراسک فوقانی هستند.

چاه‌های اکتشافی ترکمنستان و ازبکستان مقادیر تجاری هایدروکاربن‌ها را در سایر ساحات کشف نموده است که شامل اکتشافات گاز ساحات دوره جوراسک می‌باشد. در حال حاضر ترکمنستان و ازبکستان گاز را از مخازن جوراسک و نفت را از مخازن دوره تباشیر تولید می‌نماید.

در افغانستان تا اکنون روی معادن دوزخه دریا آمو اکتشافات محدود صورت گرفته است در حالیکه تلاش‌های اتحاد جماهیر شوروی سابق منجر به کشف هفت ساحه نفت گردید بود و دو ساحه آن در بلاک طوطی میدان قرار دارد. ساحات جمعه و باشی کورد کشف و آزمایش گردیده اما تا اکنون استخراج نگردیده اند. حفر مجدد، آزمایش و کار تکمیل چاه‌های جمعه و باشی‌کورد برای تأیید ذخایر و تولیدات تخمینی آغاز شده است. معلومات جاذبوی، مقناطیسی و لرزای بیشتر از ۵۰ ساختار احتمالی ثابت شده را در بلاک طوطی میدان تثبیت موقعیت نموده است.

بر علاوه معلومات دو بعدی لرزای از ۱۶۲ کیلومتر از ساختارهای احتمالی در تابستان ۲۰۱۲ بدست آمده. معلومات دو بعدی لرزای، معلومات سروی ۱,۹۳۵ کیلومتر اتحاد جماهیر شوروی و دیگر معلومات مرتبط در دسترس دواطلبی‌های واجد شرایط قرار گرفته اند.

جمهوری اسلامی افغانستان

وزارت معادن و پترولیم

سال ۱۳۹۸ — حق چاپ محفوظ است.
وزارت معادن و پترولیم،
جمهوری اسلامی افغانستان